

Till

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.dl@regeringskansliet.se

Växa remissvar L12015/ 01648

Växa har tagit del av "Åtgärder för att säkerställa veterinär beredskap under jourtid, Ds 2025:27" och tackar för möjligheten att lämna synpunkter. Utredningen behandlar flera viktiga frågeställningar kring ett angeläget ämne.

Sammanfattningsvis håller vi med om att staten ska fortsätta ta ansvar för tillgång till akutsjukvård för djur, och att det bör finnas tydliga avgränsningar i detta ansvar. Vi stödjer också uppfattningen att plikt för veterinärer att delta i beredskap inte är en bra lösning.

Växa delar uppfattningen att det är en nödvändig och bra slutsats att staten fortsatt tar ansvar för tillgång till veterinär. Att detta ansvar tydligt avgränsas och att de livsmedelsproducerande djuren prioriteras är också helt relevant. Den ambulatoriska stordjursjukvården under beredskapstid bör därför vara grunden för den verksamhet som staten bidrar till att finansiera.

Vi delar utredarens bedömning att införande av plikt för beredskap eller jour för veterinärer inte är en framkomlig väg. Utredaren konstaterar att det krävs ökade incitament för att veterinärer ska vilja arbeta med beredskap. Att införa ersättning för beredskap är därför logiskt. Att beloppen fastställs i en författning och att det därmed inte är troligt att de kommer följa den allmänna utvecklingen av priser eller inflationen är däremot inte en optimal lösning. Frågan är också om beloppens storlek innebär tillräckliga incitament för att göra skillnad.

För att komma i fråga för beredskapsersättningar föreslås att beredskapen ska upphandlas, trots att utredaren konstateras att endast en upphandling genomförts inom området och att det i allmänhet inte leder till anbud. Vi har svårt att se skäl till att genomföra upphandlingar, då priset redan regleras i en föreslagen

författning, och då intresset från aktörerna bedöms lågt. Att skriva avtal med företag borde på ett enklare sätt kunna uppfylla målet. Det finns också andra lösningar inom upphandling som skulle vara möjliga och erbjuder en större flexibilitet.

Ersättningen för avlägset boende lyfts översiktligt, men utan tydliga förslag. Vi delar uppfattningen att reglerna är otydliga och tillämpningen otillfredsställande. Även här finns en ersättning där beloppen inte justeras över tid, vilket är olämpligt för denna typ av insatser.

Vi menar att sjukvård för smådjur, annat än avlivning av djurskyddsskäl, bör kunna hanteras av marknadens aktörer, och tror att man kan gå längre än utredningens förslag. Vi vill i detta sammanhang påminna om vikten av Riksrevisionens yttrande att Jordbruksverkets redovisning av intäkter och kostnader bör förändras så att det går att säkerställa att den statliga ersättningen för veterinär service av allmänt ekonomiskt intresse inte används för att finansiera den del av Distriktsveterinärernas verksamhet som bedrivs i konkurrens.

Frågan om konkurrens mellan berörda aktörer är en viktig aspekt som inte tillräckligt har belysts i underlagen. En annan fråga är om Jordbruksverket har tillräcklig kompetens för att göra relevanta marknadsanalyser kring beredskap och etablering. Frågan om en grundläggande omorganisation av Distriktsveterinärerna bör övervägas på nytt.

Vidare saknar vi en utvecklad framtidsprognos. Redan idag utgör förrättningarna hos lantbrukets djur en mindre del jämfört med sport- och sällskapsdjur, och när man ser på fall under beredskapstid blir skillnaden ännu större. För gris sker idag i stort sett inga besök under beredskapstid. Det kommer dröja innan läget är motsvarande för nötkreatur, men redan idag är behoven av veterinärvård mellan 22 och 06 minskande. Det pilotförsök Växa genomfört under 2025 kring behandling av kalvningsförlamning visar på att det finns goda skäl att se över föreskrifterna för Villkorad läkemedelsbehandling. Genom att låta lantbrukare behandla kalvningsförlamning inom ViLA reduceras antalet brådska akutfall, till fördel för djurhälsa och djurskydd samt för veterinärernas arbetsmiljö.

För Växa

Helena Torkelsson, Avdelningschef Djurhälsa fält